

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Баранець О.В.

учасник Дніпропетровського відділення МАН України,

Науковий керівник: Зборець С.В.

кандидат історичних наук, доцент,

Дніпровський державний технічний університет

ЖАНРОВИЙ АНАЛІЗ ПУБЛІКАЦІЙ У БЛОГАХ СУЧАСНИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ УКРАЇНИ

Відмінною характеристикою сучасної інфосфери є зростаюча кількість мас-медіа та поширення комунікацій в інтернет – середовищі. Швидко зростаючим сегментом мережі Інтернет є спілкування у форматі блогів, тому важливим та актуальним є дослідження жанрової приналежності текстів у блогах, визначення пріоритетності використання того чи іншого жанру.

Жанровий аналіз публікацій у блогах запропоновано здійснювати у декілька етапів.

На першому етапі слід сформулювати мету аналізу. В роботі такою метою є – визначити пріоритетність використання жанрів того чи іншого виду у матеріалах блогів сучасних інтернет-видань України. Такий підхід одночасно дозволить встановити, які жанри у блогах і чому є найбільш популярними серед читачів.

На другому етапі слід визначити обсяг вибірки (вибіркової сукупності), тобто кількість публікацій, яка буде включена у дослідження. У дослідженні використано матеріали блогів інтернет-видань «День» та «Українська правда» та сформовано вибірку обсягом 70 публікацій.

На третьому етапі необхідно обґрунтувати вибір матеріалів блогів для включення у вибірку. Логічно внести до вибірки тих авторів, які мають найбільшу кількість публікацій.

На четвертому етапі слід узагальнити отримані результати та виконати їх статистичну обробку.

Останній п'ятий етап передбачає надання пояснень та формулювання висновків.

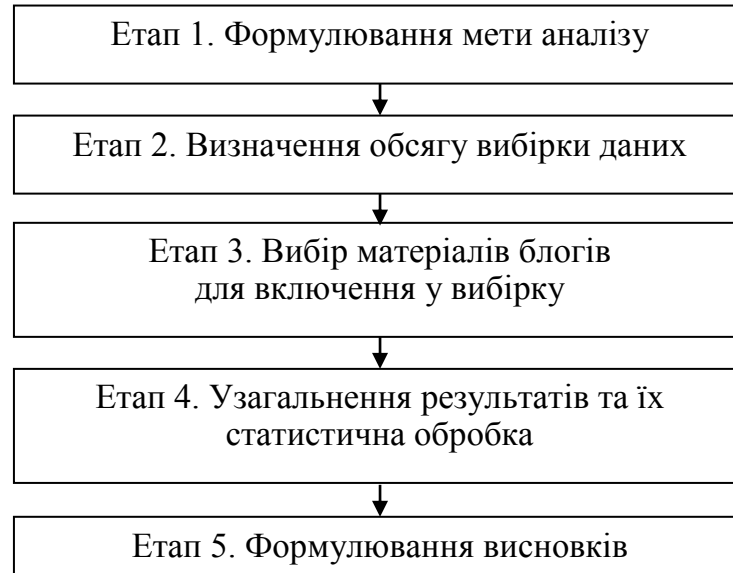
Схематично описана послідовність здійснення аналізу представлена на рис. 1.

Узагальнення отриманих результатів дослідження жанрів матеріалів блогів в розрізі розглянутих інтернет-видань «День» та «Українська правда» представлено в табл. 1.

Як видно з табл. 1, до аналізу включено 38 публікацій блогів інтернет-видання «Українська правда» та 32 публікації інтернет-версії газети «День».

Вже при першому розгляді результати аналізу популярності жанрів у блогах мають багато спільного для двох видань. Так, за кількістю публікацій перше місце належить такому жанру як коментар (19 та 17 текстів блогів або 50 та 53% на Українській правді та газеті «День» відповідно). Друге місце на

Українській правді належить репліці (8 публікацій або 21,1% в загальній їх кількості) та нарису і статті в блогах Дня (по 3 тексти або 9,4% відповідно). Трохи вищу популярність має стаття серед блогерів Української правди (5 текстів або 13,2%). Замітка і огляд мають незначну різницю у кількості публікацій (в середньому 3-6% в загальному обсязі матеріалів блогів).

Рис. 1. Послідовність аналізу матеріалів блогів журналістів у сучасних інтернет-виданнях

Таблиця 1

Узагальнення результатів дослідження матеріалів блогів

Вид жанру	Кількість публікацій, включена до вибірки					
	Українська правда		День		Разом	
	од.	%	од.	%	од.	%
Памфлет	1	2,6	-	0	1	1,4
Тематичні нотатки	1	2,6	-	0	1	1,4
Коментар	19	50,0	17	53,1	36	51,4
Стаття	5	13,2	3	9,4	8	11,4
Огляд	1	2,6	2	6,3	3	4,3
Репліка	8	21,1	2	6,3	10	14,3
Інтерв'ю	1	2,6	0	0,0	1	1,4
Замітка	2	5,3	1	3,1	3	4,3
Зарисовка	-	0,0	2	6,3	2	2,9
Нарис	-	0,0	3	9,4	3	4,3
Есе	-	0,0	2	6,3	2	2,9
Разом	38	100,0	32	100,0	70	100,0

Проведений аналіз дозволяє виявити певні закономірності, проте він є доволі суб'єктивним, оскільки результат залежить від вибору кількості матеріалів, тобто певного уподобання тієї людини, хто його здійснює (в нашому випадку з блогами на Українській правді працювати легше, оскільки публікації впорядковані зручніше, тому їх кількість в дослідженні більша).

Для отримання більш достовірних висновків краще використати узагальнені дані (стовпчики 6,7 в табл. 1). Як свідчать розрахунки, пріоритетність жанрів у матеріалах блогів виглядає таким чином (по мірі зниження): на першому місці коментарі (51,3%); на другому місці репліка (14,3%); на третьому місці стаття (11,4%); на четвертому місці замітка, огляд та нарис (по 4,3% відповідно); на п'ятому місці всі інші жанри, частка яких менше 3%.

Фактично отримані результати підтверджують результати аналогічних досліджень науковців. Зокрема, про те, що за останні роки простежуються потреби аудиторії до спрощення подачі матеріалу. Процеси жанрової ідентифікації та жанрового відтворення у свідомості читачів набули найпримітивнішого вигляду: усі моделі вкладаються у 4–5 основних жанрів – замітки, репортажу, інтерв'ю, статті [1].

В роботі встановлено, що матеріал є ще більш спрощеним, оскільки домінуючою є частка коментарів та реплік. Судячи з кількості коментарів статей журналістів в інших рубриках інтернет-видань та у блогах, останні є більш популярними, тобто дійсно сучасний читач робить вибір на користь більш стислих, інформативних, з мінімально достатнім рівнем пояснень публікацій. Тобто надає перевагу інформаційному та аналітичному жанру. В той же час блог яскраво виражає авторське «я» журналіста, є «майданчиком» для висловлення його думок. Багато журналістів в мережевих щоденниках, виступаючи від власної особи, розкривають свій реальний образ через індивідуальне ставлення до теми. Тому матеріали в інформаційному жанрі з'являються набагато рідше, ніж в аналітичному (частка коментарів є набагато вищою ніж реплік). Особливо це актуально для публікацій в такій рубриці, як «політика», частково «суспільство». Хоча для сатиричного висвітлення характерів або вчинків відомих політичних діячів автори блогів можуть використовувати елементи художньо-публіцистичних жанрів.

Для публікацій, які висвітлюють культурні події, більш характерне використання художніх прийомів та засобів мовлення, відповідно і жанри для цих рубрик мають елементи зарисовки, нарису, есе.

Отже, жанр публікацій в блозі залежить від її тематики. Крім того, додається особистісний фактор – кожен автор завжди краще пише в якомусь одному або декількох жанрах. Наприклад, у різні часи були відомі майстри фейлетону, памфлету, нарису.

У загальній кількості публікацій не всі жанри можна було визначити точно, адже певний відсоток матеріалів, а саме 18%, були змішані або так звані – гібридні жанри. На думку автора праці [2], діяльність журналістів на блогерських серверах є важливим фактором, який впливає на процес гібридизації жанрів. Причина цього в тому, що потреби аудиторії блогерів породжують нові жанрові підходи. Проте автор не уточнює яким чином це відбувається. На нашу думку, поява гібридних жанрів у блогах є відповіддю на зміну запитів читачів. Читачі блогів – це переважно люди віком до 35-40 років, ритм життя яких шалений, характеризується високою завантаженистю та нестачею часу. Їх цікавить скоріше зміст, ніж форма подачі матеріалу. Подробиці та «прикраси» тексту для них не мають значення. Часто користувачі Інтернету обирають одного або декількох журналістів, думка яких є для них авторитетною, та стають читачами їх блогів.

Отже, проведений аналіз дав змогу встановити, що жанрові особливості матеріалів журналістів у блогах визначаються тематикою питань, що розглядаються, особистісними уподобаннями журналістів (прихильністю) до написання текстів у тому чи іншому жанрі. Проте першочергово важливим фактором, який визначає жанрову специфіку текстів у блогах, є потреби читачів, що сьогодні не відрізняються складністю та вимогливістю.

Список використаних джерел:

1. Голік О. Методологічний аспект теорії жанрів періодичних ЗМІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journ.lnu.edu.ua/publications/visnyk32/Visnyk32_P1_11_Golik.pdf
2. Пак Е. М. Конвергенция жанров сетевой журналистики [Текст] / Е. М. Пак // Вестник С.-Петербур. ун-та. Сер. Филология, востоковедение, журналистика. – 2012. – Вып. 2. – С. 268-276.

Безверха Т.М.

аспірант,

Науковий керівник: Галич В.М.

доктор філологічних наук, професор,

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

ПЕРІОДИКА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ЖИТОМИРЩИНИ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

На території сучасної України здавна проживали та проживають нині як компактно, так і дисперсно представники багатьох етнічних груп. Зокрема, на Житомирщині, поміж інших, компактно проживали поляки, чехи, євреї, німці, які створили своєю присутністю неповторний етнокультурний ландшафт регіону. Тому проблема національно-культурної ідентичності у її співвіднесенні з громадянським суспільством та формуванням політичної нації є актуальною темою дослідження як у світоглядно-філософському аспекті, з огляду на недостатність концептуальних засобів, необхідних для аналізу впливу національно-культурних засад на політичне життя [1], так і для розуміння і попередження конфліктів у полі етнічному суспільстві [2].

На основі думки знаного авторитета Ентоні Сміта, національну ідентичність людини ми розуміємо як її ідентичність і почуття належності до однієї держави або однієї нації, незалежно від свого юридичного статусу громадянства [3].

Безперечно, в контексті універсальних цінностей буття культурно-національні прояви є важливим чинником політичної консолідації сучасного українського суспільства [4].

Оскільки медіа, сукупно з державою (ядром політичної системи), партіями, громадськими організаціями та рухами, політичною свідомістю та політичною культурою, є визначальним елементом політичної структури суспільства, то роль періодики національних меншин України, зокрема, Житомирської області,